

Služby knihoven a autorský zákon č. 121/2000

24.2.2016

Rekvalifikační kurz

Vít Richter

Národní knihovna ČR

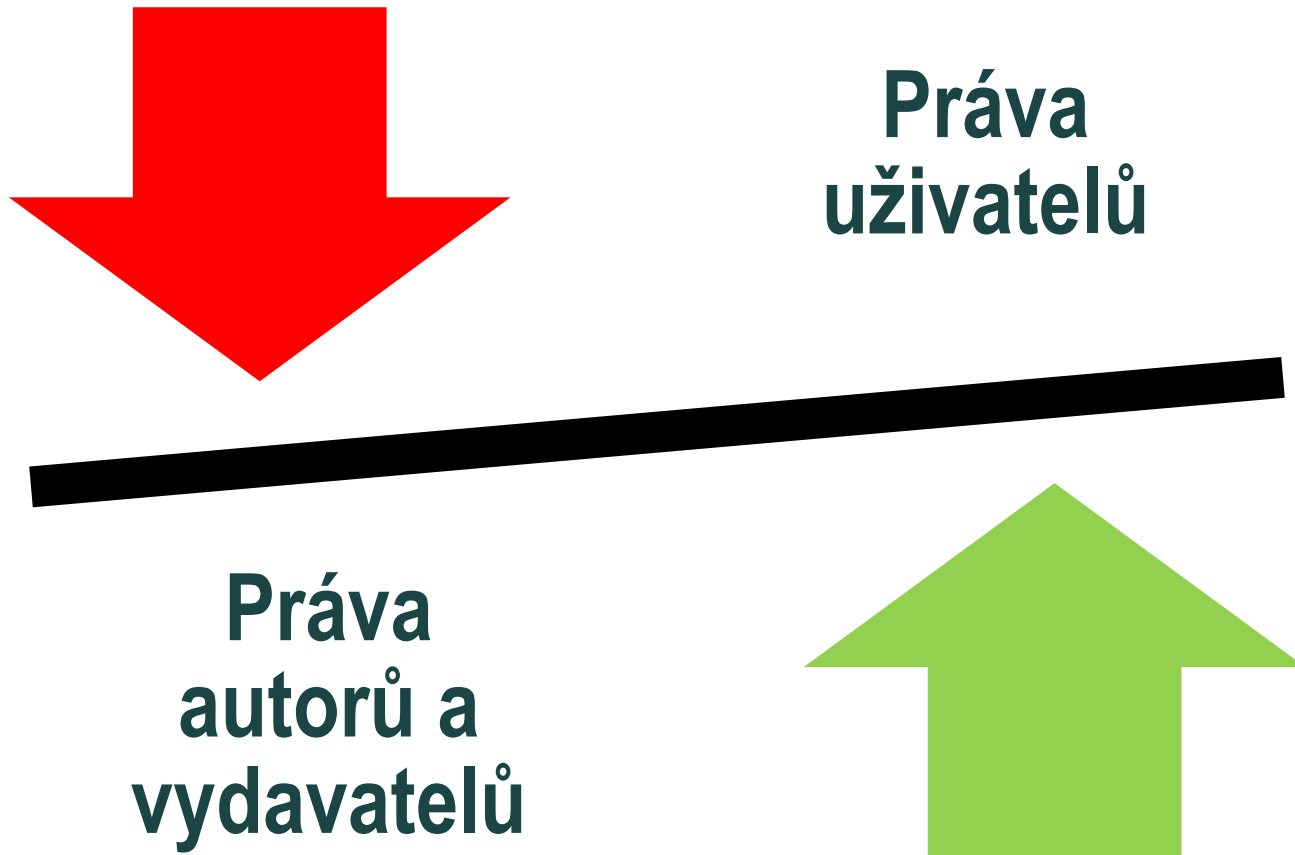
Hlavní témata

1. Vliv ICT na vztah knihoven a autorského zákona
2. Půjčování – absenční, prezenční
3. Přehrávání ze záznamu
4. Kopírování – pro knihovnu + pro uživatele
 - Digitální kopie
 - Digitalizace knihovných fondů
5. Vystavení na internetu
6. Půjčování E-knih
7. Služby pro osoby se zdravotním postižením
8. Jiná užití autorských děl v knihovnách – veřejné čtení, výstavy, citace, propagace

Proč se zabývat autorským zákonem?

**Hlavním předmětem činnosti
knihoven jsou autorská díla**

Autorský zákon: hledání nové rovnováhy

Právo na přístup k informacím a ke vzdělávání

Nové technologie narušují dosaženou rovnováhu

- První pol. 20. století – knihovny pouze půjčují
- Analogové kopie
- Digitální kopie
- Internet
- Mobilní komunikace

- Zpřísnování autorských zákonů - pirátství
- Omezování výjimek – důsledek pirátství

ROZPOR: nové technologie umožňují pohodové a kvalitní služby, ale ochrana autorských práv omezuje jejich legální využití pro oblast vzdělávání a knihovny.

Na co knihovny narážejí?

- **Výlučné právo autora rozhodnout o užití díla**
- **Povinnost platit autorovi odměnu za užití díla**

- **Výjimky pro knihovny, archivy, školy, vědecké instituce:**
 - **Omezení výlučného práva autora**
 - **Osvobození od povinnosti platit odměnu**

Obecný trend

- Posilování výlučných práv
- Snahy o získání vyšší odměny

- Omezování výjimek – zejména v digitálním prostředí
- Snahy o omezení kopírování pro osobní potřebu

Co přinese budoucnost?

- Masové sdílení souborů
 - Masové porušování autorských práv
-
- **Velký třesk: zrušení autorského práva?**
 - **Nová daň za užití autorských děl?**
 - **Nové obchodní modely?**
 - Široká nabídka, nízké ceny?
 - **Novela autorského zákona?**

Autorský zákon č. 121/2000 – dostupnost textu

<http://ipk.nkp.cz/>

IPK INFORMACE
PRO
KNIHOVNY

Kontakt RSS English Hledat na webu

Nacházíte se zde: Úvod > Legislativa, standardy > Legislativní dokumenty > Autorské právo

Autorské právo

- Často kladené otázky
- Úplné znění zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), se zapracováním všech změn přijatých do 23. září 2014 včetně (.docx)
- Law No. 121/2000 Coll. of 7 April 2000 on Copyright, Rights Related to Copyright and on the Amendment of Certain Laws (Copyright Act) - anglický překlad (dokument .doc ke stažení - 276 kB)
- Půjčování zvukových záznamů v knihovnách
- Půjčování DVD

Díla - kolektivní správa

- Hlášení o veřejném čtení v knihovně
- Elektronické dodávání dokumentů
- Rozmnožovací služby
- Půjčování vydaných děl v knihovnách

Zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací

- Stanovisko Samostatného oddělení autorského práva Ministerstva kultury k právnímu názoru odboru legislativního a právního Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k aplikaci § 47b zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb.
- Soubor doporučení AKVŠ a Komise eVŠKP pro zpřístupňování vysokoškolských prací

Směrnice EU

- Směrnice 2001/29/ES Evropského parlamentu a Rady z 22. května 2001 o harmonizaci některých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (dokument .pdf ke stažení, 207 kB)
- Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society (dokument .pdf ke stažení, 153 kB; Souhrn)

- Legislativa, standardy
- Legislativní dokumenty
 - Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy
 - Povinný výtisk
 - Autorské právo
 - Oznámení o půjčování zvukových záznamů
 - Svobodný přístup k informacím
 - Ochrana osobních údajů
 - Sbírkový muzejní povahy
 - Archivní legislativa
 - Požární ochrana a krizové řízení
 - Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven
 - Připravované legislativní dokumenty
 - Archiv
- Normy, standardy, doporučení
- Koncepte, strategie, deklarace
- Mezinárodní doporučení

KIV
TDKIV
VISK

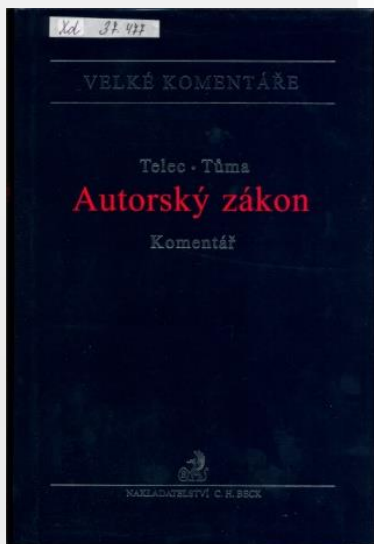
Knihovna plus
Knihovna
knihovnická revue

Vyhledávání

KKL Databáze knihovnické literatury

KZK Databáze zkratk

Osobnostní práva

Rozhodnutí o zveřejnění

Rozhodnutí o dalším užití

Právo na nedotknutelnost

Majetková práva

Právo dílo užít

Právo na rozmnožování § 13

Právo na rozšiřování § 14

Právo na pronájem § 15

Právo na půjčování § 16

Právo na vystavování § 17

Právo na sdělování veřejnosti § 18

Nejdůležitější § AZ z hlediska knihoven

- § 25 - Právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu
- § 30a Rozmnožování na papír nebo na podobný podklad
- § 31 Citace
- § 37 Knihovní licence
- § 38 Licence pro zdravotně postižené
- § 101 Kolektivní a hromadné smlouvy
- **Příloha** - Sazebník odměn při opětném prodeji originálu díla uměleckého, v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a v souvislosti s půjčováním děl

Legislativní dokumenty

- Autorský zákon č. 121/2000
- Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl - 1886, revize 1971
- Smlouva WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech 1996
- Smlouva WIPO o právu autorském 1996
- Směrnice EU
 - Směrnice 91/250/EHS o právní ochraně počítačových programů
 - **Směrnice 92/100/EHS o právu na pronájem a na půjčování**
 - Směrnice 93/98/EHS o harmonizaci ochranné doby práva autorského a některých práv souvisejících s právem autorským
 - Směrnice 96/9/ES o právní ochraně databází
 - **Směrnice 29/2001 o harmonizaci některých aspektů práva autorského a práv souvisejících v informační společnosti**
 - **Směrnice 2012/28 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl**
- Knihovní lobby: IFLA, EBLIDA, SKIP

Doba trvání majetkových práv

Autor	70 let od smrti
Anonymní díla	70 let od zveřejnění
Vydavatel	50 let od vydání
Výkonný umělec	70 let od zveřejnění výkonu
Výrobce zvukového a zvukově obrazového záznamu	50 let od pořízení záznamu
Právo rozhlasového a televizního vysílatele	50 let po prvním vysílání
Právo pořizovatele databáze	15 let od poslední aktualizace
První zveřejnění volného nezveřejněného díla	25 let

Půjčování: absenční - prezenční

Absenční půjčování

- Absenčním půjčování – licence pro knihovny
 - výjimka: placení odměn autorům
- Půjčování vydaných textových dokumentů a dokumentů se statickým obrazem, bez ohledu na jejich formu
 - tištěné knihy a časopisy
 - digitální záznam na "hmatatelném" nosiči
 - Možno půjčovat text, text-obraz, text-zvuk + počítačový program, zvuk+statické obrázky+počítačový program
- Půjčování zvukových a audiovizuálních záznamů – vázáno na smlouvu s nositeli práv
 - zvukové dokumenty – smlouva z 2. 1. 2004
 - audiovizuální dokumenty – není partner, řada omezení: Bontonfilm
- Půjčování databází a počítačových programů, počítačových her
 - Pouze v souladu se zakoupenou licenci
- Půjčování v rámci MVS – není užitím dle AZ - důvodová zpráva

Odměny držitelům práv: **Absenční půjčování**

- Pouze autorům (text + výtvarná složka)
 - **Novela AZ – odměna vydavatelům???**
- 0,50 Kč za výpůjčku, cca 23 miliónů Kč na rok
- Platí se pouze za absenční výpůjčky
- Odměnu platí stát prostřednictvím Národní knihovny
Osvobození od poplatku – školní, vysokoškolská knihovny + NK, NTK...
- Celkové údaje o výpůjčkách – NIPOS a NK
- Povinnost knihovny vykazovat statistiku
- Kolektivní správce Dilia (a OOA-S)
- Údaje pro rozúčtování – vzorek z knihoven, jež evidují výpůjčky v automatizovaném systému

Prezenční půjčování: půjčování na místě samém

- Prezenčně lze půjčovat všechny vydané dokumenty ("hmatatelné nosiče")
- Prezenční půjčování diplomových, rigorózních, disertačních a habilitačních prací
 - pro účely výzkumu a soukromého studia
 - pokud to autor nezakázal
 - kopírování – omezeně (viz kopie dále)
- Prezenční půjčování mikrofilmů a jiných mikromédií
 - pro účely výzkumu a soukromého studia
- Neplatí se odměna
- Povinnost knihovny: zamezit možnosti zhotovit kopii zvukového nebo AV dokumentu

- Prezenční nelze půjčovat:
 - Počítačové programy, databáze, počítačové hry
 - Pouze v souladu se zakoupenou licenci

Přehrávání ze záznamu

- Přehrávání zveřejněného (vydaného) zvukového nebo audiovizuálního záznamu ve studiovém uspořádání – uživatel nedostane hmotný nosič do rukou (CD, DVD, vinylové, šelakové desky, magnetofonové pásky a kazety, VHS-kazety a jiné AV nosiče)
 - pro jednotlivce
 - pro účely výzkumu a soukromého studia

!Neplatí pro veřejné provozování autorských děl při kolektivních akcích! – nutno uzavřít licenční smlouvu

Zhotovení tiskové rozmnoženiny (papírové kopie)

Kopie (papírová) pro uživatele v knihovně

Obecně:

- rozsah není omezen (ale - "fair use")
 - **Kopírování celých knih**
- u disertací apod. doporučujeme omezit na část díla
- vyloučeno kopírování notového materiálu **+ i pro osobní potřebu - § 30a**
- **NEPLATÍ PRO VOLNÁ DÍLA**

- **Kopírování na objednávku a za úplatu + samoobslužné kopírky za úplatu**
 - **pro vlastní potřebu fyzické osoby i právnické osoby**
 - reprografický výstup (kopírky, tiskárny, fotografie, kinofilm...)
 - **Povinnost platit odměnu**

Odměny držitelům práv: **Reprografické kopie**

- Odměna autor + nakladatelé – zastupuje Dilia
- Kopie za úplatu zhotovené na rozmnožovacích zařízeních (kopírky, **tiskárny**)
- Sazba (bez ohledu na formát) + 20% DPH
 - **černobílé kopie – Kč 0,20**
 - **barevné kopie – Kč 0,40**
- Započítává se 70 % zhotovených kopií
 - **v mnoha případech příliš tvrdé, obecní úřad 20%**

Kopie poškozených a ztracených děl

- **Kopie vydaného autorského díla, jenž bylo poškozeno či ztraceno, je možno zhotovit:**
 - **jde-li o malou část tištěného dokumentu, dílo (vydání) může být i na trhu**
 - **jde-li o jiné předměty (záznamy analogové, digitální), celý tištěný dokument nebo jeho větší část, dílo již nesmí být na trhu**
 - "rozumně vynaložené úsilí" – objednat u odborného knihkupce, v nakladatelství (a antikvariátu)
 - **kopie se může následně půjčovat**

Zhotovení a zpřístupnění digitální kopie

Zhotovení digitální kopie autorsky chráněného díla

Uživatel

- Pro osobní potřebu

Knihovna

- Pro archivní účely
- Kopie díla z vlastního fondu
- Kopie pro EDD – elektronické dodávání dokumentů

Zhotovení digitální kopie pro uživatele

- **Bez omezení je možno zhotovovat digitální kopie volných děl (i za úplatu)**
- **Knihovny ani jiné instituce nemají licenci na zhotovení digitální kopie autorsky chráněných děl**
- **Kopírování uživatelem, např. digitální fotoaparátem**
 - **pro vlastní potřebu fyzické i právnické osoby**
 - **zpravidla textové dokumenty**
 - **knihovna může zakázat - majetková práva**
- **Používání skeneru v knihovně?**
 - **Bez pomoci knihovníka a bezplatně**
- **Co se nesmí: u zvukového a AV záznamu je knihovna povinna zamezit *možnosti* zhotovit kopii (bez rozdílu, zda jde z hlediska knihovny o prezenční, či absenční výpůjčku)**

Kopie pro archivní a konzervační účely

- **Kopie zveřejněného autorského díla kromě počítačového programu a databáze je možno zhotovit:**
 - **pro archivní a konzervační účely**
 - bez omezení formy kopie
 - nelze zhotovit na konkrétní požadavek uživatele
 - **Způsob užití (zpřístupnění)**
 - pouze za účelem náhrady v budoucnu možná poškozeného nebo ztraceného předmětu? (MK ČR)
 - Prezenční zpřístupnění??
 - uplatňujeme výklad, že alespoň zpřístupňování kopií zdrojů oprávněně nekomerčně šířených na Internetu v lokální počítačové síti (viz dříve) je fair use

Kopie z KF pro potřebu knihovny

- **Kopie (digitální+mikrofilm) zveřejněného autorského díla kromě počítačového programu a databáze, a to ve formě zpřístupňované **na technickém zařízení** (počítač, čtečka, přehrávač)**
 - **Dokument musí být součástí fondu!!**
 - vyloučeny jsou dokumenty získané na základě licence či které jsou v prodeji
 - **Způsob zpřístupňování**
 - pouze v prostorách knihovny (školy) atd. (včetně lokální počítačové sítě)
 - jednotlivcům pro účely výzkumu nebo soukromého studia
 - povinnost zamezit zhotovení kopie uživatelem
 - lze zhotovit tiskový výstup na objednávku (= u mikroforem i v rámci poskytovaných samoobslužných reprografických služeb za úplaty – "reader-printer")

Zabezpečení počítače na místě samém

- Nelze používat operace se schránkou v aplikaci zobrazující chráněná data (např. CTRL+C) .
- Nelze používat USB výměnná média (flashdisk, paměťové karty, CD atp.).
- Nelze instalovat aplikace z výměnných médií nebo stažené z internetu.
- Nelze spouštět aplikace nevyžadující instalaci.
- Je zablokován přístup na příkazovou řádku.
- Návod na úpravu počítače: <http://goo.gl/3Xdqr>

Meziknihovní reprografické služby a EDD

- **MRS (na papíře, mikrofilmu atd.) žádný rozdíl oproti přítomnosti čtenáře v knihovně**
- **Přímé dodávání kopií (DoDo), jde-li o dodávku poštou nebo faxem**
- **EDD - Elektronické dodávání dokumentů – zásadní odlišnost**
 - z hlediska AZ zcela jiné užití – „on demand“
 - od 1.2.2009 – uzavřena licenční smlouva s Dilia a službu EDD – platí pro knihovny dle KZ
 - hlavní poskytovatelé - Virtuální polytechnická knihovna, Národní knihovna, Národní pedagogická knihovna, SVK Hradec Králové
 - služba se poskytuje výhradně pro fyzické osoby
 - vyňata díla, pokud jsou dodávána on-line na základě licence (vydavatelem...) nebo pokud to vydavatel apod. zakázal
- **Sazby odměn za EDD**
 - 5,- Kč za jednu stranu
 - Nad 5 stran paušální sazba 100,- Kč

Vystavení díla na internetu

Vystavení v Internetu

- **Vlastní [zaměstnanecké] dílo, databáze**
 - pokud na základě dohody o provedení práce, třeba v ní takové užití smluvit
- **Autorská díla s uzavřenou licencí**
- **Volná autorská díla**
 - **co je to volné dílo?**
 - **konvenčně do roku vydání 1884 (*zpravidla periodika*)**
 - podstatná část novodobého obsahu Digitální knihovny (bez ohledu na případné další vztahy mezi knihovnami) ani **nemůže být knihovnami sdílena**, pokud nemají ve fondu tentýž dokument
 - *(totéž se týká případného postoupení kopií mikrofilmových apod. reformátů)*

Pozor na použití fotek stažených z internetu!

Fotografie "0139207682"

Stáhnout náhled (640x426px)

Vytisknout snímek

Royalty-free

U fotografie, která se řídí licencí Royalty-free, je cena stanovena jako jednorázový poplatek. Nemusíte nám sdělovat, k jakému účelu fotografii potřebujete či kolikrát ji použijete - vyberte si velikost jakou potřebujete a snímek si stáhněte.

Vyberte si velikost

Velikost	Cena
☐ 800×533px ~ 6,8×4,5cm & 300dpi	1 210 Kč
☐ 1748×1165px ~ 14,8×9,9cm & 300dpi	4 080 Kč
☐ 2480×1653px ~ 21×14cm & 300dpi	6 135 Kč
☐ 3508×2339px ~ 29,7×19,8cm & 300dpi	8 189 Kč
☐ 4961×3308px ~ 42×28cm & 300dpi	10 243 Kč

RF Royalty-free

MR S model release licencí

Senior couple holding sign in forest, portrait

Datum přidání: 4. 8. 2012

Model release: Je u snímku k dispozici

Do košíku

Uvedené ceny jsou bez DPH

Půjčování E-knih

P-kniha a e-kniha

P-kniha

- hmotný nosič – papír, CD, DVD
- rozšiřování – distribuce § 14
 - vyčerpání práv
- půjčování § 16
- knihovní licence § 37
- vyčerpání práv

E-kniha

- autorské dílo slovesné (jako nehmotný statek), které není distribuováno na hmotném nosiči
- § 18 právo na sdělování veřejnosti
 - Nedochozí k vyčerpání práv
 - Vždy souhlas/licence od autora
- Je možno s nimi nakládat pouze v souladu s licenci
- Pokud není licence udělena, řídí se užití dle zákona - § 30 odst. 1 a odst. 2 AZ
 - Ize pouze číst, nelze udělat kopii

Jak je možno nakládat s e-knihami

- E-knihy jsou šířeny sdělováním veřejnosti
- Je možno s nimi nakládat pouze v souladu s licencí
- Pokud není licence udělena, řídí se užití dle zákona - § 30 odst. 1 a odst. 2 AZ
 - Zhotovení rozmnoženiny pro osobní potřebu fyzické osoby
 - Cílem nesmí být obchodní prospěch

E-knihy NELZE

- **zdědit, půjčit ani darovat, a to dokonce ani v případě, že je zapůjčíte či darujete spolu se čtečkou, pokud se čtečkou nebyly pořízeny;**
- **tisknout, pokud to vydavatel nepovolil;**
- **prodat čtečku s e-knihami, které jste do ní nahráli po jejím nákupu;**
- **zbavit e-knihy DRM, abyste je mohli použít na jiném zařízení, ačkoliv jste za e-knihu zaplatili;**
- **půjčování čteček (software)?**

Elektronická konference eknihy@cvut.cz

IPK INFORMACE PRO KNIHOVNY

Kontakt RSS English Hledat na webu

Oborové báze dat Odborné činnosti Legislativa, standardy Akce, vzdělávání Statistika, dokumenty Adresáře, e-konference Spolky, sdružení Soutěže a ceny Programy podpory Oborová brána KIV

Informace pro knihovny

Nacházíte se zde: Úvod > Odborné činnosti > eKnihy

eKnihy

Elektronické knihy a knihovny

Česká republika

- E-knihy pro knihovny
- Přehled poskytovatelů e-knih a jejich platform
- Nabídka elektronických čteček na českém trhu
- Mojecteckaknih.cz

Zahraničí

- IFLA eLending for Libraries
- New Report Reviews Public Library E-Lending Models in Use Around the World
- Onleihe
- eBooks on Demand (EOD)
- Ebook Lending Libraries

16.02.2015

◀ Nahoru Tisk

- Odborné činnosti
- Procesy v knihovně
- Elektronické informační zdroje
- eKnihy
- Automatizované knihovnické systémy
- Výstavba a rekonstrukce knihoven
- Čtenářství
- Práce s dětmi a mládeží
- Měření výkonu a kvality v knihovnách
- Školní knihovny
- Dobrovolníci v knihovnách
- Bezbariérová knihovna

TDKIV VSK Knihovna plus Knihovna knihovnická revue

Vyhledávání

KKL Databáze knihovnické literatury 🔍

KZK Databáze zkratk 🔍

ADR Adresář knihoven 🔍

TDKIV Terminologická databáze 🔍

SCK Slovník českých knihovníků 🔍

Informace

<http://ipk.nkp.cz/>

Služby pro osoby se zdravotním postižením

Všechny druhy vydaných dokumentů kromě počítačových programů a databází

➤ Půjčování

- v souvislosti s jejich zdravotním postižením
- prezenční i absenční

➤ Kopie

- v rozsahu odpovídajícím jejich zdravotním postižením
 - bez omezení formy
 - včetně kopie notových materiálů
 - včetně případné dodávky on-line (e-DoDo)
- neplatí se za ně odměna (neplatí pro reprogr. kopie)

Další oprávnění pro knihovny

Jiná oprávnění pro knihovny

➤ Knihovní katalog

- reprodukce obálky
- zařadit do katalogu, včetně zpřístupnění veřejnosti
 - kvalita, jež neumožní hospodářské/komerční zneužití
- obsah
 - * včetně možnosti vyhledávání

➤ Oprávnění knihovny obejít "účinné technické prostředky ochrany" při zhotovování kopií

- pro knihovnu (pro archivní a konzervační účely, pro náhradu ztraceného nebo poškozeného dokumentu)
- pro uživatele se zdravotním postižením

➤ Veřejná čtení - oprávnění kolektivního správce uzavřít licenční smlouvu o nevýdělečném živém nedivadelním provozování díla

- Licenční smlouva NK ČR s Díla

Veřejná čtení – principy licence

- Úhrada odměn autorům je provedena paušální platbou
 - **Jednotlivé knihovny nebudou odvádět žádný poplatek**
- Nehlásí se akce, které jsou součástí vyučování a akce pro zdravotně postižené
- Každá knihovna pořádající VČ bude muset provést ohlášení do 10 dnů po akci
- Forma: webový formulář, papírový formulář
- Obsah:
 - **Identifikační údaje o knihovně**
 - **Datum**
 - **Údaje o díla: autor, překladatel, autor adaptace nebo dramatisace, název, rok vydání, vydavatel, ISBN**
 - **Vyloučení ze smlouvy**

Nacházíte se zde: Úvod > Formuláře > IPK > Hlášení o uskutečnění veřejného čtení

Hlášení o uskutečnění veřejného čtení

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura jako kolektivní správce práv autorů literárních děl a Národní knihovna ČR uzavřely hromadnou smlouvu na veřejná čtení. Výhodou této smlouvy je, že odměna autorům bude hrazena paušální částkou z rozpočtu Národní knihovny ČR a že jednotlivým knihovnám systému knihoven bude k získání licence pro veřejná čtení stačit pouze řádně ohlášení údajů prostřednictvím níže uvedeného formuláře. Pokud byste měli s vyplňováním formuláře potíže, odešlete prosím požadované údaje na emailovou adresu dana.smetanova@nkp.cz

- Další informace a pokyny k vyplnění formuláře na stránkách Národní knihovny ČR.
- Informace o veřejném čtení na stránkách DILIA.

Název díla

Autor - příjmení *

Autor - jméno *

Překladatel - příjmení

Překladatel - jméno

Druhý překladatel - příjmení

<http://ipk.nkp.cz/>

Vyhledávání

- KKL Databáze knihovnické literatury
- KZK Databáze zkratk
- ADR Adresář knihoven
- TDKIV Terminologická databáze
- SCK Slovník českých knihovníků

Informace

Od 16.2.2015 mají portály Informace pro knihovny, Terminologická databáze TDKIV, Oborová brána KIV a VISK novou podobu - doufáme, že s ní budete spokojeni. Staré verze portálů IPK, TDKIV, VISK zůstávají archivované. Budeme vděční za vaše připomínky (viz Kontakt).

Konkludentní uzavření licenční smlouvy

- **Není nezbytné uzavření písemné smlouvy s podpisy obou stran**
- **Uzavření smlouvy na základě přijetí návrhu tak, že se podle něho subjekt zachová**
- **Vyjádření návrhu licenční smlouvy –**
 - **textem**
 - **značkou, znakem (např. OPEN ACCESS)**
- **Otevírá pole pro knihovny při šíření těch obsahů, jejichž autoři, resp. další držitelé práv vyjádřili svou vůli k volnému šíření díla**
 - **např. digitální kopie článků, půjčování freeware...**

Veřejné licence

Creativ Commons v České republice

- **Jedná se o veřejné licence – jejichž prostřednictvím autor poskytuje oprávnění k užití svého díla veřejnosti**
- **Úzce souvisí s vývojem technologií, zejména proto, že většinové užívání těchto licencí se děje v prostředí internetu**
- **Zásada: česká verze CC musí respektovat český právní řád a zároveň v co možná největší míře sdílet obecné verze anglických licencí CC a již existujících národních verzí licencí**
- **Cíl: poskytnout vhodný nástroj k šíření díla a umožnit autorům volbu režimu pro takové šíření**

System licencí CC

je postaven na kombinaci šesti licenčních prvků: dvou oprávnění a čtyř omezení nabyvatele licence

Ikonka ³	Označení licenčního prvku	Charakteristika
	<i>sdílení</i> (Share)	právo dílo používat a šířit v původní podobě
	<i>zpracování dovoleno</i> (Remix)	právo vytvářet modifikace díla (dílo upravovat, měnit nebo přetvářet)
	<i>uvedení autora</i> (BY) (Attribution)	povinnost uvést autora nebo zdroj díla
	<i>nekomerční využití</i> (NC) (Noncommercial)	zákaz využívat dílo ke komerčním účelům
	zákaz <i>zpracování</i> (ND) (No Derivatives)	zákaz dílo jakkoli upravovat, měnit nebo přetvářet
	<i>zachování licence</i> (SA) (Share Alike)	povinnost poskytovat dílo vzniklé zpracováním pod stejnou nebo obdobnou licencí

Výstavy, děti, propagace

- Zveřejňováním fotografií z akcí na internetu či v médiích
 - **Není problém AZ, občanský zákoník, ochrana osobních údajů**
- Vystavováním dětských i dospělých prací (výtvarných, literárních výstupů ze soutěží) na internetu nebo ve veřejně přístupných prostorách ?
 - **Pravidla stanovit v podmínkách soutěže**
- Jak je to s použitím těchto prací k propagačním účelům? Je potřeba mít souhlas?
 - **Ano, nutný souhlas, například rodičů**
- Jak je to se zveřejňováním jmen autorů? Když obrázek použiji (například jako tapetu webových stránek), musím uvést jméno autora?

Výstavy, děti, propagace

- Použití oskenované reprodukce z knihy nebo stáhnutého obrázku z internetu na propagační materiály k soutěži
 - § 31 citace nebo volné dílo nebo licence, případně CC
- Lze umístit na plakát a jiné propagační materiály reprodukci obrazu
 - Pouze volné dílo nebo licenci
- Je jedna z možných cest obraz trochu pozměnit? Například ho zrcadlově otočit?
 - Vždy souhlas autora

§ 31 Citace

(1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo

- užije v odůvodněné míře výňatky ze zveřejněných děl jiných autorů **ve svém díle**,
- užije výňatky z díla nebo drobná celá díla **pro účely kritiky nebo recenze** vztahující se k takovému dílu, **vědecké či odborné tvorby** a takové užití bude v souladu s poctivými zvyklostmi a v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem,
- **užije dílo při vyučování pro ilustrační účel nebo při vědeckém výzkumu**, jejichž účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, a nepřesáhne rozsah odpovídající sledovanému účelu;
- vždy je však nutno uvést, je-li to možné, jméno autora, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále název díla a pramen.

Služby knihoven a autorský zákon č. 121/2000

24.2.2016

Rekvalifikační kurz

Vít Richter

Národní knihovna ČR